

جناب آقای بازاری

مدیر محترم پروژه احیاء و راه اندازی دفاتر کالایی

موضوع: گزارش تولید شیر خشک

باسلام و احترام

پیرو پیام جنابعالی در هامش گزارش اخبار تجاری قزاقستان منتهی به نیمه دوم آبان ۱۴۰۴، در خصوص بررسی وضعیت تولید شیر خشک (شتر) در قزاقستان، بدینوسیله گزارش تهیه شده توسط این رایزنی با عنوان "ظرفیت و روند توسعه صنعت شیر خشک (شتر) در قزاقستان" جهت استحضار تقدیم میگردد.

باتجدید احترام

نسرتین پابرجا

"وزارت صنعت، معدن و تجارت"
سازمان توسعه تجارت ایران
شماره ثبت: ۶۷۱۵۱۹۳
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۱۵

رونوشت:

- جناب آقای دهقان دهنوی، معاون محترم وزیر و ریاست کل سازمان جهت استحضار
- جناب آقای صالحی، قائم مقام محترم سازمان جهت استحضار
- جناب آقای پیلتن، دستیار و مشاور محترم رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران در امور بین الملل جهت استحضار
- جناب آقای روشن بخش قنبری، معاون محترم ارتقاء کسب و کارهای بین المللی جهت استحضار
- جناب آقای قنادزاده، معاون محترم خدمات تجاری جهت استحضار
- جناب آقای گداری، مدیر کل محترم دفتر آسیای میانه، قفقاز و روسیه جهت استحضار
- جناب آقای رجب نژاد، رئیس محترم گروه رایزنان و مراکز تجاری خارج از کشور جهت آگاهی

ظرفیت و روند توسعه صنعت شیر خشک شتر در قزاقستان

براساس اطلاعات موجود؛ شیر خشک شتر در استان ترکستان، کشور قزاقستان، تولید و به بازار چین (۹۵٪ میزان تولید) صادر می‌گردد. شرکت تولید شیر خشک شتر "گلدن کمل" مستقر در ترکستان، با سرمایه‌گذاری مشترک بین شرکت گلدکمل گروپ قزاقستان و شرکت مهندسی "دانکینگ گلدلند" چین به ارزش ۳۲ میلیون دلار، اولین پروژه از این نوع است که توسط سرمایه‌گذاران چینی در منطقه ترکستان ساخته شده است.

راه‌اندازی این کارخانه در ترکستان، تقاضای منطقه برای شیر شتر را افزایش داده است. ظرفیت این کارخانه امکان فرآوری ۱۰۰ تن در روز را فراهم می‌کند. تولید یک تن شیر خشک به ۱۶ تن مواد اولیه (شیر) نیاز دارد. در همین راستا، این شرکت با ۲۰ مزرعه توافق‌نامه‌ای امضا نمود که روزانه ۵ تن شیر شتر را از طریق پنج نقطه جمع‌آوری شیر (در مناطق سزاک، اورداباسی و اوتیار و شهر ترکستان) دریافت می‌نماید. قیمت شیر شتر ۱۰۰۰ تنگه در هر لیتر (۵۱۳ تنگه معادل یک دلار) است که این امر به نوبه خود، علاقه زیادی را در بین روستاییان برای توسعه پرورش شتر ایجاد نموده است.

شیر خشک تولیدی با برند ARUANA معمولاً در بسته بندی های قوطی فلزی ۲۰۰، ۳۰۰ و ۵۰۰ گرمی و فله ای در پاکتهای ۲۵ کیلوگرمی تولید میشود. محصولات ۱۰۰٪ طبیعی و بدون مواد شیمیایی، طعم‌دهنده‌های مصنوعی یا مواد نگهدارنده بوده و غنی شده با کلسیم، روی، کبالت، آهن، پتاسیم و فسفر به همراه ویتامین های A,B,C,B12 میباشد.

شایان ذکر است که صادرات شیر خشک شده شتر از قزاقستان در سال ۲۰۲۰ آغاز شده است. اولین محموله به میزان ۱۳۰۰۰ تن، در مارس ۲۰۲۰، توسط شرکت [Gold Camel Group Ltd](#) به چین ارسال شد. شرکت مواد اولیه برای خشک کردن به روش انجمادی محصول را از ۲۰ مزرعه در این منطقه تأمین می‌کند.

همچنین تأسیسات تولیدی مشابهی نیز در مناطق کاراگاندا و آلماتی افتتاح شده‌اند که مهمترین آنها تولید شرکت Eurasia Invest LTD، با نام تجاری "SAUBOTA" است که در کارخانه‌ای در منطقه اوساکاروفسکی در منطقه کاراگاندا با ظرفیت ۲۰۰ تن در سال تولید می‌شود.

در سال ۲۰۲۰، کشاورزان در چهار منطقه قزاقستان - آلماتی، آتیرائو، قیزیل‌اوردا و ترکستان - برای تولید و فرآوری شیر شتر یارانه دریافت کردند. در مجموع ۳۱ مزرعه در این طرح شرکت داشتند. در منطقه آلماتی: شرکت-Daulet و Beket و مزرعه ماخانوف، در منطقه آتیرائو: مزرعه Alga-1 و Enbek و Pervomaysky، در منطقه قیزیل‌اوردا: مزرعه ژادیگر و سونکار و در منطقه ترکستان: مزرعه یوسنوف، گلماپرا و داتکا بوده‌اند.

علاوه بر این، این شرکت اجرای یک پروژه جدید دیگری را نیز برای ساخت یک مزرعه شتر شیری با ظرفیت ۱۰۰۰ رأس آغاز کرده است. به عنوان بخشی از این پروژه، امکان خرید زمین در شهر کنتاو و مناطق بایدییک، سوزاک و اترار در حال بررسی است. این کارخانه ظرفیت تولید سالانه بیش از ۷۰ تن شیر خشک مخلوط شتر را دارد. هزینه کل پروژه ۲۵۰ میلیون تنگه است. محصولات علاوه بر بازار داخلی، به کشورهای همسایه و خارجی نیز صادر خواهد شد. اتاق کارآفرینان منطقه ترکستان، به همراه وزارت کشاورزی، برنامه‌ای را برای افزایش جمعیت شتر در منطقه تدوین کرده است. وام سالانه ۶٪ بانکی برای پروژه‌هایی با هدف توسعه صنعت پرورش شتر فراهم شده است. دوره بازگشت سرمایه پروژه ۸-۹ ماه است. در سال ۲۰۲۵، تعداد ۳۹۶۲ شتر اضافی در شهرهای آریس، کنتاو و مناطق اوتیار، اورداباسی، سوزاک و شاردارا خریداری شده است. علاوه بر این، معیارهایی برای تولیدکنندگان واجد شرایط دریافت حمایت دولتی تعیین شده است: آنها باید حداقل ۳۰ رأس شتر مولد بالای سه سال داشته باشند و در سیستم‌های اطلاعاتی ثبت شده باشند. علاوه بر این، شیر باید به یک کارخانه فرآوری یا مرکز دارای شماره ثبت فروخته شود. تولید شیر سالانه هر شتر شیرده نیز نباید از ۱۵۰۰ کیلوگرم تجاوز کند.

تهیه کننده: نسرين پابرجا، رایزن بازرگانی ایران در قزاقستان